

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ У СФЕРІ ОСВІТИ

УСТІЛОВСЬКА А.С., доктор філософії з економіки,
Державний університет інфраструктури та технологій, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9297-7614>
E-mail: ustilovskaya.an@ukr.net

БОЖИДАЙ І.І., кандидат економічних наук, старший викладач,
Державний біотехнологічний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2227-219X>
E-mail: bogiday@ukr.net

Останні роки Україна зробила великий прорив у сфері діджиталізації та у електронних послугах. Це велика праця над якою старанно працюють кожен день люди, держава, щоб удосконалити і покращити суспільне життя. Саме це потрібно соціуму нині, тому що діджиталізація у світовому просторі проходить настільки динамічно, що ми вже невдовзі не усвідомлюватимемо життя без електронних послуг.

Однією із глобальних причин діджиталізації є популяризація соціальних мереж та онлайн-ресурсів серед споживачів. Як наслідок, більшість підприємців перевели свою діяльність, а деякі почали працювати на онлайн-платформах. Ці інновації призвели до збільшення кількості малих підприємств.

Термін «діджиталізація» походить від англійського слова «digitalisation» і означає «оцифрування», «цифрове перетворення» або ж переведення у цифрову форму» [1]. У широкому сенсі він означає перехід інформаційного поля на цифрові технології, тобто те, що відбувається нині, іноді вживається на позначення конкретного акта переведення певної інформації з аналогового у цифровий формат для її більш легкого подальшого використання на сучасних електронних дивайсах.

К. Купріна та Д. Хазанова під терміном «діджиталізація» розуміють способи приведення будь-якого різновиду інформації у цифрову форму [2].

Існують й інші думки щодо поняття «оцифрування», зокрема Б.Тетерятник [3]. зазначає, що оцифрування – це заснований на можливостях сучасної ІТ-індустрії процес використання суб'єктами господарювання інформаційно-комунікаційних технологій для досягнення мети господарської діяльності, який спрямований на зміну існуючих економічних відносин шляхом їх оцифрування; сукупність актів купівлі-продажу оцифрованих об'єктів для досягнення цілей господарської діяльності, що розглядаються в їх єдності та пов'язані зі створенням нової форми економічних відносин. Сьогодні важко зустріти людину, яка не мала б у своєму розпорядженні бодай якогось пристрою, що використовує цифрові технології. Практично у кожного є смартфон або мобільний телефон.

Тому ми вважаємо, що під словом діджиталізація слід розуміти процес, спрямований на заміну паперу електронними носіями. Коли ми говоримо про оцифрування в державному управлінні, ми говоримо про процес створення сервісів, що дозволяють приймати управлінські рішення набагато ефективніше і надавати якісні послуги населенню.

«Діджиталізація – це одна з пріоритетних реформ в Україні, яка йде дуже вдало, потужно, швидко. Результат цієї реформи – це перемога над будь-якою середньою, дрібною корупцією у державі [4].

Перевагою діджиталізації є новий крок у майбутнє для нашої країни.. цей новий крок має багато плюсів, прикладом цих плюсів є застосування цифрових технологій у комунікаціях всередині товариств, що є доволі практичним та сучасним рішенням. Більше того, на сьогодні судова система, поліція, органи державної влади визнають електронні докази та документи. Згадуючи про базові потреби людини, варто зазначити, що діджиталізація так само надає можливість сплачувати майже всі доступні платежі онлайн.

З іншого боку, оцифрування може мати багато недоліків і негативних наслідків для людей. До них належать добре відомі хакерські атаки, оскільки неможливо бути на 100% впевненим у тому, що дані є повністю конфіденційними та безпечними. Діджиталізація також відкриває можливості, але ці можливості іноді можуть мати негативні наслідки, наприклад, створення фейкових компаній, використання чужих ідентифікаційних даних або IP-адрес. Ось чому онлайн-процеси дуже часто включають обов'язкову ідентифікацію та інші правила безпеки, впроваджені для запобігання порушенням.

Актуальним питанням сьогодення є діджиталізація сектору освіти задля забезпечення конституційних прав населення щодо доступності освітніх послуг на всіх рівнях навчання. При цьому наразі всі заклади освіти Харківського регіону проводить навчання у дистанційному форматі. А реалізація дистанційних інструментів навчання не можлива без різних гаджетів та доступності засобів інтернет-зв'язку.

Державна платформа «Дія. Освіта» презентувала інтерактивні симулятори, освітні серіали, вебінари та тестові завдання задля удосконалення і поглиблення навичок та знань у понад ніж 50 професійних сфер.

Також започатковано освіторій – Штаб невідкладної допомоги освітянам, який допомагає відновлювати освітній процес. У межах цього проєкту планують підготувати 11 тисяч учителів та локальних тренерів. Багато освітян покращують свої цифрові навички, зокрема 22 тисячі з них долучилися до програми з безпечнішого простору в інтернеті, а понад 200 тисяч - до проєкту «Цифрові інструменти Google для освіти» [5].

Іншим напрямком діджиталізації сектору освіти є запуск програм з потужною державною підтримкою. Так, Мінцифри запустило програму Future Perfect для популяризації англійської мови. Фабрика стартапів Genesis зробила безкоштовним в Україні додаток для вивчення англійської. Цей крок зроблений задля популяризації та доступності вивчення англійської мови на підтримку законопроєкту про надання англійській мові статусу міжнародної. Зміна статусу англійської мови в Україні – стратегічний крок до повноцінного членства держави в ЄС.

Важливість діджиталізації постійно зростає, охоплює різні сектори суспільного життя населення, визначає тренди та вектори їх розвитку, формує навички швидкої адаптації, комунікації, обміну значними обсягами інформації.

Отже, сьогодні вимагає переходу на якісно вищий рівень використання цифрових технологій в освіті, удосконалення державного управління цим процесом. Для вирішення цих та інших проблем – з огляду на сучасний стан і потенціал розвитку цифрового сектора України – потрібне узгодження основних стратегічних цілей, механізмів і нормативного забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні на найближчу перспективу шляхом створення «Єдиної цифрової платформи в освіті».

Бібліографічний список:

1. Наджафлі Е. Розуміння поняття «діджиталізація» в контексті державної влади. *Вісник. Харківський національний університет внутрішніх справ*. 2021. № 5. С. 202-205. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2021.5.27>

2. Сайко В.Р., Лучко Г.Й. Тенденції розвитку диджиталізації в Україні. *Бізнес Інформ*. 2021. № 7. С. 109-114. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-109-114>

3. Тетерятник Б.С. Діджитализация та діджиталізація в контексті віртуалізації господарської діяльності. *Вісник. правове забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України*. 2018. С. 180-184. URL: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/Teteriatnyk.pdf>

4. Президент України Володимир Зеленський. Діджиталізація є ефективним прикладом боротьби з корупцією на різних рівнях. Офіційний сайт Харківської обласної військової адміністрації. URL: <https://kharkivoda.gov.ua/news/111595> (дата звернення: 24.11.2023).

5. Серпнева 2023: диджиталізація освіти в Україні. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/serpneva-2023-didzhitalizaciya-osviti-v-ukrayini> (дата звернення: 24.11.2023).